NN

Пенсионно осигуряване

Ен Ен Универсален пенсионен фонд

Финансов отчет
31 декември 2015 година

Обща информация i
Доклад на независимия одитор до едноличния акционер на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД 1
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица 3
Нетни активи на разположение на осигурените лица 4
Отчет за паричните потоци 5
Пояснителни бележки
1. Корпоративна информация 6
2.1. База за изготвяне 8
2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 8
2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики 9
2.4 Промени в счетоводните политики и оповестявания 14
2.5 Публикувани стандарти, които все още не са в сила 15
3. Нетни приходи / (разходи) от оценка на финансови активи 19
3.1. Приходи от лихви 19
4. Оповестяване на свързани лица 19
4.1. Удръжки и такси от осигурителни вноски за управляващото дружество 20
4.2. Задължения към управляващото дружество 20
5. Парични средства и парични еквиваленти 20
6. Вземания по депозити 20
7. Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата 21
7.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България 21
7.2. Чуждестранни корпоративни и държавни ценни книжа 22
7.3. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми 24
7.4. Български корпоративни облигации 24
8. Деривативни финансови инструменти 25
9. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.51,ал.1 от ЗИД КСО и чл.4б от КСО 25
9.1. Прехвърлени средства на осигурени лица 25
9.2. Други задължения 26
11. Управление на финансовите рискове 27
12. Справедливи стойности на финансовите инструменти 35
13. Матуритетен анализ на активите и пасивите 38
14. Събития след края на отчетния период 38

Управляващо пенсионно дружество

АЙ ЕН ДЖИ Пенсионноосигурително дружество ЕАД, с ново наименование Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД

Съвет на директорите

Николай Стойков Стойков – Председател
Корнелия Аурелия Коман – Заместник-председател
Анастас Петров – Изпълнителен директор
Мая Русева – Член
Елица Занчева - Член

Адрес на управление

бул. "България" № 49Б, ет.10
гр. София - 1404

Банка попечител

"УниКредит Булбанк" АД

Инвестиционни посредници

"Райфайзенбанк България" ЕАД
"Първа Финансова Брокерска Къща" ООД
Mitsubishi UFJ Trust International Limited
ConvergEx Limited, London
Oppenheimer EU Ltd
KCG Europe Limited
Commerzbank AG

Одитор

„Ърнст и Янг Одит" ООД
Полиграфия Офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

Доклад на независимия одитор

До едноличния собственик

На „ЕН ЕН Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на “ЕН ЕН Универсален Пенсионен Фонд“ пенсионен фонд, управляван от „ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество” ЕАД, включващ отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2015 година, отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето, от страна на предприятието, на финансов отчет, който дава вярна и честна представа, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Building a better working world

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на "ЕН ЕН Универсален Пенсионен Фонд" пенсионен фонд, управляван от „ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество" ЕАД, към 31 декември 2015 година, както и за неговите финансови резултати от дейността, и паричните му потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз.

Доклад върху други законови изисквания

Съгласно изискванията на чл. 38, ал. 4 от Закона за счетоводството (действащ за 2015 година), ние се запознахме със съдържанието на доклада за дейността за 2015 година, изготвен от ръководството на „ЕН ЕН Пенсионноосигурително дружество" ЕАД, съдържащ информация за управлението на "ЕН ЕН Универсален Пенсионен Фонд". По наше мнение, представеният от ръководството годишен доклад за дейността на „ЕН ЕН Пенсионноосигурително дружество" ЕАД е в съответствие с финансовия отчет на "ЕН ЕН Универсален Пенсионен Фонд" пенсионен фонд за годината, приключваща на 31 декември 2015 година.

Милка Начева-Иванова, ДЕС

Регистриран одитор

Управител

„Ърнст и Янг Одит" ООД

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ София Рег. № 108 ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ" ООД

29 март 2016 година

гр. София, България

	Бележки	*2015 г. хил. лв.*	*2014 г. хил. лв.*
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Нетни финансови приходи/(разходи) от управление на финансови активи:			
Нетни приходи/(разходи) от оценка на финансови активи	3	(6,731)	20,289
Нетни приходи/(разходи) от сделки с финансови активи		(92)	578
Приходи от лихви	3.1	11,250	11,757
Приходи от дивиденти		4,338	4,519
Нетни печалби / (загуби) от сделки с чуждестранна валута		(33)	941
Други финансови разходи		(356)	(855)
		8,376	**37,229**
Осигурителни вноски:			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		105,222	88,927
Получени средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		36,569	48,016
Други		20	1
		141,811	**136,944**
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		**150,187**	**174,173**
НАМАЛЕНИЯ			
Изплатени пенсии		(798)	(619)
Средства на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове		(28,561)	(24,029)
Удръжки и такси от осигурителни вноски за управляващото дружество	4.1	(12,926)	(10,869)
Прехвърлени средства към пенсионен резерв		(23)	(5)
Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.51а ЗИД КСО и чл.46 КСО	9.1	(3,207)	-
Други		(2)	(1)
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		**(45,517)**	**(35,523)**
НЕТНИ АКТИВИ			
В началото на годината		**700,944**	**562,294**
В края на годината		**805,614**	**700,944**

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

Ен Ен Универсален пенсионен фонд

Диляна Милева
Финансов мениджър

Финансовият отчет е одобрен с решение на Съвета на Директорите на Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД на 25 март 2016 г.

Специализирано одиторско предприятие София Рег. №108 „Ърнст и Янг Одит" ООД

Пояснителните бележки от страница 6 до страница 38 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
29-03-2016
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

	Бележки	*2015 г.* *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	42,137	53,397
Вземания по депозити	6	-	28,050
Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:	7	766,086	620,635
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	7.1	155,996	81,706
Чуждестранни корпоративни и държавни ценни книжа	7.2	343,947	281,918
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	7.3	261,306	250,898
Корпоративни облигации	7.4	4,837	6,113
		808,223	**702,082**
ПАСИВИ			
Деривативни финансови инструменти	8	203	234
Задължения към управляващото дружество	4.2	1,127	890
Други задължения	9.2	1,279	14
		2,609	**1,138**
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		**805,614**	**700,944**

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

„Ен Ен Универсален пенсионен фонд" NN

Диляна Милева
Финансов мениджър

Финансовият отчет е одобрен с решение на Съвета на Директорите на Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД на 25 март 2016 г.

Пояснителните бележки от страница 6 до страница 38 са неразделна част от финансовия отчет.

Специализирано одиторско предприятие София Рег. № 108 „Ърнст и Янг Одит" ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 29-03-2016
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

	Бележки	*2015 г. хил. лв.*	*2014 г. хил. лв.*
Парични потоци от оперативна дейност			
Нетна сума на получени вноски за осигурени лица по сключени договори		105,242	88,927
Изплатени средства на осигурени лица		(2,726)	(619)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от/(на) други пенсионни фондове		8,008	23,987
Платени такси на управляващото дружество		(12,688)	(10,800)
Получени лихви		10,377	12,110
Получени дивиденти		4,482	4,601
Придобити финансови активи		859,978	669,733
Продадени финансови активи		(983,908)	(751,224)
Преведени средства за пенсионен резерв		(23)	(5)
Други		(2)	(2)
Нетни парични потоци от / (използвани в) оперативна дейност		**(11,260)**	**36,708**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	5	**53,397**	**16,689**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	**5**	**42,137**	**53,397**

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

„Ен Ен Универсален пенсионен фонд" NN

Диляна Милева
Финансов мениджър

Финансовият отчет е одобрен с решение на Съвета на Директорите на Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД на 25 март 2016 г.

Пояснителните бележки от страница 6 до страница 38 са неразделна част от финансовия отчет.

Специализирано одиторско предприятие София Рег. № 108 „Ърнст и Янг Одит" ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 29-03-2016
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

1. Корпоративна информация

Информация за Ен Ен Универсален пенсионен фонд и управляващото дружеството

„Ай Ен Джи Универсален Пенсионен Фонд", с ново наименование"Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд" ("Фонд" или "УПФ") е регистриран с решение No 1 /16 февруари 2001 г. на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. "България" № 49Б. С решение на СГС от 14.04.2015 г е вписана промяна в наименованието на Фонда на "Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд".

Фондът се управлява от „Ай Ен Джи Пенсионноосигурително дружество" ЕАД, с ново наименование "Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД (Дружеството или ПОД) и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.

Фондът стартира дейността си в началото на 2002 г., като първите осигурителни вноски се получават през май 2002 година.

Към 31 декември 2015 г., общият брой на членовете на УПФ е 312 584 (2014 г.: 307,058).

През 2015 г., броят на новоосигурените лица във Фонда е 20,303 (2014: 25,822), а на осигурените лица, напуснали Фонда е 14,777 (2014 г.: 12,656).

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (Кодекс или КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът е лицензиран съгласно Кодекса от Комисията за Финансов Надзор да извършва допълнително задължително пенсионно осигуряване.

През 2015 г., бяха приети изменения в Кодекса (чл.46), съгласно които осигурените в универсален пенсионен фонд лица имат право да изберат да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии", съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО"на Държавното обществено осигуряване, с увеличена осигурителна вноска в размера на вноската за УПФ, не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1, при условие че не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст. Промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд (УПФ) може да бъде извършена многократно. При промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии", съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО" на Държавното обществено осигуряване, натрупаните средства от индивидуалната партида на осигурените лица (от УПФ) се превеждат в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т.нар. Сребърен фонд).

Друга промяна в Кодекса (§ 51 в сила от 01.08.2015 г.), засегна лицата, на които е отпусната пенсия от държавното обществено осигуряване с начална дата до 31 декември 2015 г. и имат намален индивидуален коефициент съгласно отменената ал. 3 на чл. 127. Тези лица могат да поискат преизчисляване на пенсията си, ако в срок до 31 декември 2016 г. изберат да прехвърлят средствата от индивидуалните си партиди в универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии" на държавното обществено осигуряване, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО" на Държавното обществено осигуряване. Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица се превеждат от съответния универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии", съответно във „Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване, в тримесечен срок от датата на избора. В този случай пенсията се преизчислява от първо число на месеца, следващ този, през който е направен изборът. Осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване след преизчисляването на пенсията се превеждат във фонд „Пенсии" , съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО . Лицата, на които към 1 януари 2016 г. остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 на КСО, могат до 31 декември 2016 г. еднократно да упражнят правото за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии", съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване.

Въздействието на тези промени върху дейността на фонда през 2015 г. са пояснени в бележка 9.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

В универсален пенсионен фонд задължително се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени по реда на част първа на Кодекса за социално осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във Фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя със Закона за бюджета на Държавно обществено осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда от Националната агенция по приходите (НАП). За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване, Дружеството събира такси и удръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Фонда.

От 1 юли 2004 г., индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Стойността на един дял се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към Пенсионноосигурителното дружество за заплащане на такси и удръжки съгласно Кодекса и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурените лица и пенсионерите. Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на запор или принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Дружеството, което го е учредило и го управлява. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия от Дружеството, както и за загуби от дейността му.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- Допълнителна лична пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО;
- Допълнителна лична пожизнена пенсия за старост пет години преди навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно чл. 68, ал. 1–3 от КСО и при условие, че натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице позволяват отпускане на пенсия в размер не по-малък от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-3 от КСО;
- Еднократно изплащане до 50% на натрупаната по индивидуалната партида сума, при пожизнено загубена работоспособност 70,99 на сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на наследниците на починал осигурен или пенсионер на фонда при условията и по реда на КСО.

При придобиване на право на пенсия, регламентирането на условията за изплащането й се извършва чрез сключване на пенсионен договор. Размерът на изплащаните пенсии на осигурените лица се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалните им партиди и очаквания срок за изплащане на пенсиите.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако са изтекли две години от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение.

Съгласно Кодекса, са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на Кодекса, пенсионноосигурителното дружество, управляващо Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Дружеството е сключило договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

2.1. База за изготвяне

Годишният финансов отчет на Фонда е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти и инвестициите, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които са оценени по справедлива стойност.

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС").

2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни активи и пасиви към датата на отчета за нетни активи на разположение на осигурените лица, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Фактическите резултати в бъдеще могат да се различават от направените приблизителни оценки и разликата да е съществена за финансовия отчет. Тези оценки се преразглеждат регулярно и ако е необходима промяна, последната се осчетоводява в периода, през който е станала известна.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на отчета за нетни активи на разположение на осигурените лица, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу.

Справедлива стойност на некотирани финансови активи
Некотираните финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са оценени на база на очакваните парични потоци, дисконтирани с текущи норми, приложими за инструменти със сходна срочност и риск. Тази оценка изисква ръководството да определи очакваните бъдещи парични потоци и норми на дисконтиране и следователно, съдържа несигурност.

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики

Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Фонда. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута в края на всеки месец по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Към 31 декември 2015 г., Фондът е признал курсови разлики само от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Фонда няма депозити в чуждестранна валута.

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са, както следва:

	2015 г.	*2014 г.*
1 евро	1.95583	1.95583
1 щатски долар	1.79007	1.60841

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти представляват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута, с оригинален матуритет до 3 месеца, и се отчитат по номиналната им стойност.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи

В съответствие с приетата инвестиционна политика, средствата на Фонда се инвестират в:
1. Депозити
2. Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата;
3. Ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на ценни книжа – акции и корпоративни облигации;
4. Банкови депозити;
5. Ипотечни облигации, издадени от местни банки съгласно Закона за ипотечните облигации;
6. Общински облигации;
7. Чуждестранни ценни книжа;
8. Дялове в колективни инвестиционни схеми;

Подробен анализ на управлението на финансовия риск е изложен в Бележка 11.

Финансовите активи, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или като заеми и вземания, или като инвестиции, държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, както това е по-уместно. Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Фондът класифицира финансовите си активи след първоначалното им признаване и в края на всеки отчетен период, преразглежда класификацията на (прекласифицира) тези активи, за които това е позволено и уместно.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на уреждане на сделката, т.е. на датата, на която Фондът е получил или продалопределен актив. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар.

Заеми и вземания

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като финансови разходи. Депозитите, с оригинален матуритет над 3 месеца, се отчитат по амортизирана стойност.

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, които при първоначалното им признаване са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с намерение да бъдат продадени в близко бъдеще. Деривативите, в т. ч. отделените внедрени деривативи, също се класифицират като държани за търгуване, с изключение на деривативите, които са определени като ефективни хеджиращи инструменти или договори за финансови гаранции. Печалбите или загубите от инвестиции, държани за търгуване се признават в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Фондът преценява дали е необходимо внедрените деривативи да бъдат отделени от основния договор, когато стане за първи път страна по договора. Преразглеждане се извършва единствено при наличие на изменение в условията на договора, водещи до значителни модификации на паричните потоци, които в противен случай биха били изисквани.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата първоначално се признават по цена на придобиване, а впоследствие се оценяват по справедлива стойност въз основа на котирани пазарни цени. Всички реализирани или нереализирани печалби и загуби, свързани с финансови активи, отчитани по справедлива стойност се отчитат като печалба/(загуба) от операции с ценни книжа.

Справедлива стойност
След първоначалното признаване, Фондът оценява финансовите активи по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

След 1 юли 2004 г., последващата оценка на активите се извършва всеки работен ден в съответствие с приетите Правила за оценка на активите и пасивите на Фонда и управляваните от него Фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Правилата регламентират реда и начина за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на финансовите инструменти.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар, са прилагани следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент:

- Метод на линейната интерполация
- Метод на дисконтираните парични потоци
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

Справедливата стойност на финансовите активи изчислена по посочените методи по-горе е оповестена в ниво 2 на таблицата в пояснителна бележка 11.

Финансови пасиви

При първоначалното им признаване, финансовите пасиви се оценяват по справедлива стойност, като за тези, които не са класифицирани като „отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата" справедливата стойност е намалена с пряко свързаните разходи по сделката.

След първоначалното им признаване, Фондът оценява финансовите си пасиви, които не са класифицирани като „отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата" по амортизирана стойност, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от лихвените заеми и привлечени средства се признават в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Отписване на финансови активи и пасиви

Финансови активи
Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са запазени, но е поето договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне; или
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени, при което (а) Фондът е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Фондът нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазил контрола върху него.

Когато Фондът е прехвърлил договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив и нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазил контрола върху него, той продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Фонда.

Когато продължаващото участие е под формата на издадена и/или закупена опция за прехвърляния актив (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или други подобни), степента на продължаващото участие на Фонда е равна на стойността на прехвърления актив, за която Фондът може да го изкупи обратно. В случаите, обаче, на издадена пут опция (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или други подобни) за актив, който се оценява по справедлива стойност, степента на продължаващото участие на Фонда е ограничена до по-ниската между справедливата стойност на прехвърления актив и цената на упражняване на опцията.

Финансови пасиви
Финансов пасив се отписва от отчета за нетни активи, на разположение на осигурени лица, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.
Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив се признава в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Деривативни финансови инструменти

Фондът използва деривативни финансови инструменти като валутни форуърди за хеджиране на рисковете, свързани с промените във валутните курсове. Тези деривативни финансови инструменти се признават първоначално по справедлива стойност на датата, на която е сключен деривативния договор. След първоначалното си признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност. Те се отчитат като активи, когато справедливата стойност е положителна и като пасиви, когато справедливата стойност е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица през отчетния период.

Справедливата стойност на валутните форуърдни договори се определя на база на текущите форуърдни валутни курсове за договори с подобна падежна структура.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Фонда и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

Приходи от лихви
Приходите от лихви се признават при начисляване на лихвите.

Дивиденти
Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото на Фонда да получи плащането.

Приходи от преоценка на инвестиции
Разликите от промените в оценката на финансови инструменти спрямо пазарната им цена, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като увеличение или намаление в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Такси и удръжки

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на Фонда, Пенсионноосигурителното дружество събира такси и удръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Универсалния пенсионен фонд, посочени по-долу. Таксите се удържат при превеждане на средствата на осигурените лица и се отчитат като задължение към управляващото пенсионноосигурително дружество.

- Процент от всяка осигурителна вноска в максимален размер от 5 на сто;
- Инвестиционна такса в размер 1% годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;
- Такса в размер на 20 лв. при всяко прехвърляне на натрупаните средства от индивидуалната партида в друг универсален пенсионен фонд. Съгласно промяна в Наредба 3 от 24.09.2003 г. в сила от 01.01.2012 г. такса за прехвърляне на натрупаните средства от индивидуалната партида в други пенсионни фондове се заплаща от лицата по сметка на Пенсиионноосигурителното дружество.
- С изменения в КСО (ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г) са приети промени в размера на инвестиционната такса и процента удръжка от всяка осигурителна вноска, но тъй като същите са в сила от 01.01.2016 г те не са отразени по-горе.

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Пенсионни резерви

Съгласно изискванията на Кодекса, пенсионни резерви се формират от ПОД с цел да се обезпечава изплащането на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети в УПФ и ДПФ. Пенсионният резерв за тези Фондове се формира от:

- собствените средства на управляващото пенсионноосигурително дружество.
- средства на починали осигурени лица или пенсионери в УПФ и ДПФ, които нямат наследници.

Към 31 декември 2015 г., Фондът е прехвърлил средства към управляващото пенсионноосигурително дружество, което е формирало пенсионен резерв в УПФ от 23 хил. лв. (31 декември 2014 г.: 17).

Резерв за гарантиране на минимална доходност

Когато постигнатата доходност от фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за съответния фонд или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Стойността на резерва не може да надвишава 1% от активите на фонда.

Ако постигнатата доходност на универсалния пенсионен фонд е под обявената минимална доходност за индустрията към края на всяко тримесечие, разликата се покрива от резерва във фонда. Когато средствата от резерва във фонда не са достатъчни, недостигът се покрива със средствата от резерва за гарантиране на минимална доходност, създаден в управляващото пенсионноосигурително дружество. През 2015 г., фондът не е прехвърлял средства в пенсионноосигурително дужество, които да са свързани с резерва за гарантиране на минимална доходност.

2.4 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Счетоводните политики на Фонда са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период. Следните изменения в стандартите са възприети от 1 януари 2015 година.:

КРМСФО 21 Налози

КРМСФО 21 разяснява, че отчитащо се предприятие следва да признае задължение за налог, когато бъде изпълнено условието или действието, пораждащо плащането на налога съгласно приложимото законодателство. Така например, ако задължението за плащане на налог се поражда при достигането на определен стойностен праг, то Разяснението уточнява, че докато не бъде достигнат минималния праг, не следва да бъде признато задължение за налог. Изискванията се прилагат ретроспективно. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 17 юни 2014 година. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2011-2013 година, обхващащи малки уточняващи промени в:

- **МСФО 3** ***Бизнес комбинации***
- **МСФО 13** ***Оценяване на справедлива стойност***
- **МСС 40** ***Инвестиционни имоти***

Възприемането на посочените по-горе изменения в стандартите няма ефект върху настоящия финансов отчет на Фонда.

2.5 Публикувани стандарти, които все още не са в сила

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Фонда към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Фондът възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСС 16 ***Имоти, машини и съоръжения*** **и МСС 38** ***Нематериални активи (Изменения) – разяснение на допустимите методи на амортизация***

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 година Те разясняват принципа на МСС 16 и МСС 38, че приходите отразяват икономическите ползи получени в резултат на оперирането на бизнеса (от който активът е част), като цяло, а не икономическите ползи само от използването на актива. В резултат на това е недопустимо определянето на амортизациите на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи на бази, свързани с генерираните приходи. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

МСС 16 ***Имоти, машини и съоръжения*** **и МСС 41** ***Земеделие (Изменения) - Многогодишни култури***

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 година. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

МСС 19 ***Доходи на наети лица (Изменение) - Вноски от наетите лица***

Ограниченото по обхват изменение на МСС 19 влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015 година То касае вноските от наети или трети лица в пенсионни планове с дефинирани доходи. Целта му е да опрости осчетоводяването на вноските, които не зависят от прослужения стаж, като например, вноски от наети лица, които се изчисляват като фиксиран процент от работната заплата. Не се очаква изменението да има ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

МСФО 9 ***Финансови инструменти***

МСФО 9 влиза в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 година, като се позволява по-ранното му прилагане. Финалната версия на МСФО 9 Финансови инструменти заменя МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване и всички предишни редакции на МСФО 9. Стандартът въвежда нови изисквания относно класификация и оценяване, обезценка и отчитане на хеджиране. Стандартът все още не е приет от ЕС. Фонда предстои да анализира и оцени ефектите от този стандарт върху бъдещото финансово състояние и резултати от дейността.

МСФО 11 ***Съвместни споразумения (Изменение): Счетоводно отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност***
Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 година Добавени са указания за отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност, която представлява бизнес по смисъла на МСФО. Не се очаква изменението да има ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28: ***Инвестиционни предприятия: Прилагане на освобождаването от изготвяне на консолидиран финансов отчет (Изменения)***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 година Измененията все още не са приети от ЕС. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

2.5 Публикувани стандарти, които все още не са в сила (продължение)

МСС 1 *Представяне на финансови отчети: Оповестявания (Изменения)*
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 година Те са свързани с насърчаване на дружествата да прилагат професионална преценка при избора на информация, която да се оповести и начина на представянето й, и поясняват съществуващите изисквания на МСС 1. Измененията касаят същественост, последователност на бележки, междинни суми и разбивки, счетоводни политики и представяне на компоненти на другия всеобхватен доход, свързани с инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал. Фонда ще анализира ефектите от тези изменения при представянето на бъдещи финансови отчети.

МСФО 14 *Разсрочвания по регулаторни дейности*
Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 година Целта на този междинен стандарт е да допринесе за сравнимостта на отчети на предприятия извършващи регулирани дейности и по-специално дейности с регулирани цени. Такива дейности биха могли да бъдат доставките на газ, електричество, вода. МСФО 14 изисква ефектите от регулирани цени да
бъдат представяни отделно и предоставя освобождаване при първоначално прилагане на МСФО. Стандартът все още не е приет от ЕС. Тъй като Фонда е възприело МСФО и не извършва регулирани дейности, не се очаква новият стандарт да имат ефект върху бъдещите му финансови отчети.

МСФО 15 *Приходи по договори с клиенти*
Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 година МСФО 15 въвежда модел от пет стъпки, който е приложим към приходите по договори с клиенти (с малки изключения), независимо от типа на сделката или дейността. Стандартът ще се прилага и по отношение на признаването и оценяването на печалби и загуби от продажба на някои нефинансови активи, които произтичат от нерегулярни дейности (например продажба на имоти, машини и съоръжения или нематериални активи). Ще се изискват по-детайлни оповестявания, включително разпределение на възнаграждението за сделката между отделните задължения за изпълнение, информация за отделните задължения за изпълнение и ключови преценки и оценки. Стандартът все още не е приет от ЕС. Фонда ще анализира и оцени ефектите от възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 16 Лизинг
Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 година МСФО 16 изисква лизингополучателите да отчитат повечето лизинги в баланса и да прилагат единен модел при отчитането на всички лизингови договори, с някои изключения. Отчитането при лизингодателите не се променя по същество. Стандартът все още не е приет от ЕС. Фонда ще анализира и оцени ефектите от възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСС 7 Отчет за паричните потоци (изменение) – Инициатива по оповестяване
Изменението изисква детайлно равнение на началните и крайните салда на всички позиции включени като потоци от финансова дейност в отчета за паричните потоци. (Равненията ще бъдат включени в оповестяванията към финансовите отчети след като измененията влязат в сила.) Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 година. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

МСС 12 Данъци върху дохода (изменение) – Признаване на отсрочен данъчен актив за нереализирани загуби
Ограниченото изменение е свързано с разяснение относно отчитането на отсрочените данъчни активи, които възникват при преоценка на дългови инструменти отчитани по справедлива стойност. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 година. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Фонда.

2.5 Публикувани стандарти, които все още не са в сила (продължение)

МСС 27 Индивидуални финансови отчети (Изменение)
Изменението влиза в сила от 1 януари 2016 година То позволява използването на метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия в индивидуалните финансови отчети. Тъй като Фондът не отчита инвестиции в дъщерни дружества, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия, изменението няма да намери отражение върху неговото финансово състояние и резултати от дейността.

Изменения в* МСФО *10 Консолидирани финансови отчети* и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 година Изменението все още не е прието от ЕС. Фонда не очаква ефектите от това изменение да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2010-2012 година

В цикъла 2010-2012 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи седем стандарта, които ще влязат в сила за годишни периоди започващи на или след 1 февруари 2015 година Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 2 Доходи на базата на акции – променени са дефинициите на 'условия, даващи право на упражняване' и 'пазарни условия'. Добавени са дефиниции за 'условие за изпълнение на определени показатели' и 'условие за прослужване на определен период';
- МСФО 3 Бизнес комбинации – дават се разяснения относно отчитането на условно възнаграждение във връзка с бизнес комбинация;
- МСФО 8 Оперативни сегменти – изискват се допълнителни оповестявания на преценките на ръководството, направени по отношение на групирането на оперативни сегменти и се дават уточнения за равнението на общата сума на сегментните активи с общо активите на отчитащото се предприятие;
- МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност – уточнява се взаимодействието с МСФО 9 по отношение на краткосрочните вземания и задължения;
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменението изисква при преоценка на дълготраен материален актив, неговата отчетна стойност да бъде коригирана по подходящ начин съобразно преоценената балансова стойност, докато натрупаната амортизация да бъде изчислена като разликова величина между отчетната стойност и балансовата стойност на актива, след приспадане на натрупаните загуби от обезценка;
- МСС 24 Оповестяване на свързани лица – разяснява се, че управляващо дружество, което предоставя ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие, се счита за свързано лице. Съответно, е необходимо да се оповести възнаграждението/непогасеното задължение за извършване на управленски услуги;
- МСС 38 Нематериални активи – същите изменения както в МСС 16 по-горе.

Фондът ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

2.5 Публикувани стандарти, които все още не са в сила (продължение)

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2012-2014 година

В цикъла 2012-2014 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи четири стандарта, които ще влязат в сила за финансовата 2016 година Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности – уточнява се, че промяната на начина на освобождаване от актива (продажба или разпределение към собствениците) не се счита за нов план за освобождаване от актива, а представлява продължени на първоначалния план;
- МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания – уточняват се примери за продължаващо участие във финансов актив и изискуемите оповестявания в съкратен междинен финансов отчет;
- МСС 19 Доходи на наети лица – дават се разяснения по отношение на параметрите определящи дисконтовия процент при изчисление на дългосрочни задължения.
- МСС 34 Междинно финансово отчитане – разяснява се, че изискуемите оповестявания е необходимо да се съдържат в междинните финансови отчети или, чрез препратка, да могат да бъдат проследени до друга междинна информация (например доклад на ръководството), която следва да е на разположение на потребителите при същите условия и по същото време.

Фондът ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

3. Нетни приходи / (разходи) от оценка на финансови активи

Фондът е отчел загуба от инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата от 6,731 хил. лв. през 2015 г. и съответно през 2014 г. печалба от инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата от 20,289 хил. лв.

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Акции и Дялове	(10,276)	6,388
ДЦК, издадени от Република България	(1,141)	148
Ипотечни облигации	-	28
Корпоративни облигации	420	69
Чуждестранни ДЦК	1,620	10,349
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	2,646	3,307
	(6,731)	**20,289**

3.1. Приходи от лихви

Реализираните приходи към 31 декември 2015 г. включват 485 хил. лв. приходи от лихви по предоставени депозити и разплащателни сметки (2014 г.: 1,588 хил. лв.) и 10,765 хил. лв. приходи от лихви по инвестиции (2014 г.: 10,169 хил. лв.).

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Банкови сметки	347	202
Депозити	138	1,386
ДЦК издадени от Република България	3,701	930
Ипотечни облигации	-	91
Корпоративни облигации	469	446
Чуждестранни ДЦК	5,755	6,799
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	840	1,903
	11,250	**11,757**

4. Оповестяване на свързани лица

Свързано лице на Фонда е Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД, в качеството му на управляващо дружество.

Крайна компания- майка
Крайната компания-майка на Фонда е NN Group N.V.

Предприятия с контролно участие в Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД
100% от акциите на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД се притежават от NN Continental Europe Holdings B.V., Холандия, Амстердам.

Други свързани лица
Ен Ен Професионален Пенсионен Фонд и Ен Ен Доброволен Пенсионен Фонд като фондове, управлявани от Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД; Ен Ен Застрахователно-акционерно дружество– клон София КЧТ, ИНГ Банк- клон София и всички компании от групата на NN Group N.V.са свързани лица, защото са под общ контрол на NN Group N.V.

Задълженията и вземанията от свързани лица са безлихвени и необезпечени. Фондът няма получени/издадени гаранции за задължения на свързани лица.

4.1. Удръжки и такси от осигурителни вноски за управляващото дружество

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Удръжки от осигурителни вноски	(5,262)	(4,447)
Инвестиционна такса	(7,664)	(6,422)
	(12,926)	**(10,869)**

4.2. Задължения към управляващото дружество

Фондът заплаща такса за управление и инвестиционна такса на управляващото дружество.
Към 31 декември 2015 г.и към 31 декември 2014 г., задълженията на Фонда са както следва:

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Задължение за удръжки от осигурителни вноски	447	257
Задължение за удържана инвестиционна такса върху активите на Фонда	680	633
	1,127	**890**

Задълженията се уреждат в рамките на 30 дни, като са безлихвени и необезпечени. Няма получени гаранции за задълженията към свързаните лица.

5. Парични средства и парични еквиваленти

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Парични средства по разплащателни сметки	42,137	53,397
Общо парични средства и парични еквиваленти	**42,137**	**53,397**

През 2015 г., са реализирани приходи от разплащателни сметки в размер на 347 хил. лв.
(2014 г.: 202 хил. лв.). Няма блокирани суми и други ограничения за ползване на паричните средства на Фонда.

6. Вземания по депозити

Към 31 декември 2015 г. Ен Ен УПФ няма банкови депозити. Към 31 декември 2014 г., Фондът има срочен депозит в лева с оригинален матуритет над 3 месеца, с договорена лихва 2.20%, в размер на 28,050 хил. лв. Няма ограничение за изтегляне на сумите по банковите депозити по всяко време преди крайния им договорен срок.

7. Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2015 г.	*2014 г.*
	хил. лв.	*хил. лв.*
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	155,996	81,706
Чуждестранни корпоративни и държавни ценни книжа	343,947	281,918
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	261,306	250,898
Корпоративни облигации	4,837	6,113
	766,086	**620,635**

7.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България

Ценните книжа издадени или гарантирани от Република България към 31 декември 2015 г. имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2015 г.	*2014 г.*
	хил. лв.	*хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	-	45,613
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	155,996	33,779
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	-	2,314
	155,996	**81,706**

Доходността до падежа на ценните книжа, издадени или гарантирани от Република България през 2015 г. варира, както следва:

	Срочност (остатъчен матуритет)	Средна доходност до падежа
Деноминирани в евро	над 1 година	2.00%-3.125%

Купонните плащания са годишни, с фиксирани лихвени проценти.

Доходността до падежа на ценните книжа, издадени или гарантирани от Република България през 2014 г. варира, както следва:

	Срочност (остатъчен матуритет)	Средна доходност до падежа
Деноминирани в евро	до 1 година	безлихвени
Деноминирани в евро	над 1 година	2.95%-4.00%
Деноминирани в лева	над 1 година	4.00%

Купонните плащания са шестмесечни и годишни, с фиксирани лихвени проценти. Ценните книжа на стойност 45,613 хил.лв. са сконтови.

7. Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (продължение)

7.2. Чуждестранни корпоративни и държавни ценни книжа

Чуждестранните ценни книжа, включващи корпоративни и държавни, имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	33,632	3,195
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	307,395	255,254
Деноминирани в щ. долари с остатъчен срок до падежа над 1 година	2,920	23,469
	343,947	**281,918**

Доходността до падежа на притежаваните чуждестранни ценни книжа варира, както следва:

	Срочност (остатъчен матуритет)	Средна доходност до падежа
Деноминирани в щатски долари	над 1 година	2.25%
Деноминирани в евро	над 1 година	0.50% - 5.875%
Деноминирани в евро	до 1 година	0.00% - 7.625%

Към 31 декември 2015 г. ценни книжа, деноминирани в евро с балансова стойност 62,778 хил. лв. са безлихвени. Останалите ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

Към 31 декември 2014 г. ценни книжа, деноминирани в евро с балансова стойност 57,775 хил. лв. са безлихвени. Останалите ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

7. Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (продължение)

7.2. Чуждестранни корпоративни и държавни ценни книжа (продължение)

Концентрацията на чуждестранните държавни ценни книжа и техния матуритет през 2015 г. и 2014 г. е, както следва:

Държава	Падеж	*2015 хил. лв.*	*2014 хил. лв.*
Германия	2022	31,052	-
	2025	7,735	-
Литва	2016	-	2,304
	2020	-	4,562
	2021	-	2,948
	2025	11,742	-
	2026	-	12,093
Полша	2017	-	2,594
	2027	32,176	-
Румъния	2019	-	11,283
	2024	16,925	16,191
	2025	13,937	-
Словения	2019	-	1,967
	2021	-	7,418
	2024	8,282	6,001
Турция	2020	-	5,569
	2021	6,711	-
	2023	-	5,430
Унгария	2016	4,956	5,134
	2018	4,595	16,009
Франция	2020	23,892	-
Исландия	2020	7,208	7,019
Латвия	2021	-	4,439
	2024	-	19,063
	2025	6,417	-
Хърватска	2018	10,916	18,597
	2025	10,564	-
Южна Африка	2016	-	1,833
Индонезия	2019	-	10,074
	2021	7,248	7,838
	2025	9,155	-
САЩ	2024	2,920	-
	2041	-	3,919
Бразилия	2021	-	3,413
Испания	2024	5,490	10,617
Италия	2024	-	20,895
Мексико	2024	7,860	-
Холандия	2021	25,339	-
Португалия	2025	12,673	-
		267,793	**207,210**

7. Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (продължение)

7.2. Чуждестранни корпоративни и държавни ценни книжа (продължение)

Фондът не притежава инвестиция в чуждестранни държавни ценни книжа деноминирани в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година, чиято пазарна стойност да е над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

През 2014 г., Фондът не притежава инвестиция в чуждестранни държавни ценни книжа деноминирани в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година, чиято пазарна стойност да е над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

7.3. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Акции	172,124	150,230
Дялове	89,182	100,668
	261,306	**250,898**

Към 31 декември 2015 г., Фондът притежава акции в български предприятия, търгувани на Българска Фондова Борса на стойност 65,306 хил. лв. (2014 г.: 73,554 хил. лв.) и акции търгувани на чуждестранни борси на стойност 106,748 хил. лв., както и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в България на стойност 6,298 хил. лв. и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в чужбина, на стойност 82,884 хил. лв.

7.4. Български корпоративни облигации

Българските корпоративните облигации имат следната структура по оригинален остатъчен матуритет и по вид валута:

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	4,625	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	212	5,828
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	-	285
	4,837	**6,113**

Доходността до падежа на притежаваните корпоративни облигации е от 5.00% до 6.5%, купонните плащания са тримесечни и шестмесечни. Корпоративните облигации на стойност 212 хил.лв. са с плаващ купон, а останалите са с фиксиран.

8. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2015 г., Фондът има деривативни финансови инструменти, класифицирани като пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата с балансова стойност 203 хил. лв. (2014 г.: класифицирани като пасив 234 хил. лв.).

Към 31 декември 2015 г. и съответно към 31 декември 2014 г., Фондът има отворени сделки с валутни деривативни финансови инструменти за покупка на щатски долари с цел намаляване на валутния риск от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните финансови активи, деноминирани в чуждестранна валута, които не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени като деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Сделките са краткосрочни, със срок до падежа по-малък от една година.

Параметрите на сделките са следните:

Към 31 декември 2015 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	29 януари 2016 г.	20,470,000

Към 31 декември 2014 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	30 януари 2015 г.	54,260,000

Реализираните загуби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включени в нетните печалби / (загуби) от сделки с чуждестранна валута, през 2015 г. са 9,258 хил. лв. (през 2014 г. са реализирани загуби на стойност 8,964 хил. лв.).

9. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.51,ал.1 от ЗИД КСО и чл.46 от КСО

9.1. Прехвърлени средства на осигурени лица

През 2015 г. са прехвърлени по сметка на НАП натрупванията по партидите на 361 осигурени лица, с отпусната пенсия от държавното обществено осигуряване с намален индивидуален коефициент, съгласно отменената ал.3 на чл.127 на КСО, които имат право на избор за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии", съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО" на държавното обществено осигуряване, като поискат да им бъдат преизчислени пенсиите , отпуснати с начална дата до 31 декември 2015г.

Към 31 декември 2015 г. от нетните активи на фонда са извадени средствата от осигурителните партиди на 186 осигурени лица, желаещи да ги прехвърлят към Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (Сребърен фонд) в размер на 1, 279 лв. ;

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Прехвърлени средства към НАП съгласно чл. 51а	1,928	-
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към Сребърен фонд	1,279	-
	3,207	-

9. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.51а ЗИД КСО и чл.4б КСО (продължение)

9.1. Прехвърлени средства на осигурени лица (продължение)

Тъй като тези средства, съгласно чл. 129, ал.13 на КСО се превеждат по сметка на Националната агенция за приходите в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО", към 31 декември 2015 година тези средства представляват задължения на УПФ .

9.2. Други задължения

В състава на другите задължения се включват натрупвания от закрити осигурителни партиди на осигурени лица, избрали да променят осигуряването си съгласно чл. 4б от КСО.

На първо число, съответно - на първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаване на заявленията по чл. 4, ал. 6 от КСО, пенсионноосигурителното дружество изчислява размера на средствата по индивидуалните партиди на лицата по стойността на един дял, валидна за предходния работен ден, и закрива партидите. Натрупаните средства от индивидуалната партида на тези лица (от УПФ) се превеждат в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т.нар. Сребърен фонд), в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69".

Към 31 декември 2015 г. в Ен Ен УПФ има подадени заявления за прехвърляне в НАП от 186 лица и общ размер на натрупвания в осигурителните им партиди на стойност 1,279 лв., за които не е изтекъл посочения 6-месечен срок за прехвърляне в НАП.

	2015 г. *хил. лв.*	*2014 г.* *хил. лв.*
Други задължения	-	14
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към Сребърен фонд	1,279	-
	1,279	**14**

10. Данъчно облагане

Универсалният пенсионен фонд няма данъчни задължения. Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Личните осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приспадат от дохода им преди данъчно преобразуване. Вноските на работодателите за допълнително задължително пенсионно осигуряване се признават за разход за дейността по Закона за корпоративното подоходно облагане.

11. Управление на финансовите рискове

Фондът осъществява инвестиционната си политика при спазване на високи професионални стандарти за управление на портфейли. Управлението на финансовите ресурси се осъществява на базата на периодично утвърждавана инвестиционна политика от Съвета на директорите на ПОД и одобрявана от Регионалния комитет по управление на активите в Амстердам.

Основната цел на инвестиционната политика на Фонда е свързана с реализиране на доходност от управлението на средствата на осигурените лица над средната на пазара и поддържане на висока степен на диверсификация с оглед минимизиране на риска.
Основните финансови активи на Фонда включват парични средства, акции и чуждестранни ценни книжа и облигации.

Фондът сключва и деривативни сделки, включващи основно форуърдни договори за чуждестранна валута. Целта е да се управлява риска от чуждестранните валути, който възниква във връзка с дейността на Фонда.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу.

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът работи само с авторитетни, кредитоспособни контрагенти. Фондът осъществява управлението на кредитния си риск като инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда на кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени акции в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.
- Спазване на утвърдената от ING Group N.V. процедура за оценка на кредитния риск на емитенти и контрагенти.

Няма значителна концентрация на кредитен риск във Фонда.

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитните агенции на Fitch, Moody's Investors Service и Standard & Poor's (S&P).

Вземанията от ПОД не са включени в приложената таблица, тъй като се счита, че те не носят кредитен риск.

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

31 декември 2015 г.

	Standard & Poor's			Fitch		Moody's		Други	Общо
	AAA до A-	BBB+ до B-	CCC	AAAдо AA	BBB+ до BB	Aa3	Caa2		
	хил.лв.	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*
Финансови инструменти									
Парични средства и парични еквиваленти	-	42,137	-	-	-	-	-	-	**42,137**
Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	105,075	299,253	-	49,231	20,533	25,851	-	266,143	**766,086**
Деривативни финансови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	**105,075**	**341,390**	**-**	**49,231**	**20,533**	**25,851**	**-**	**266,143**	**808,223**

31 декември 2014 г.

	Standard & Poor's			Fitch		Moody's		Други	Общо
	AAA до A-	BBB+ до B-	CCC	BBB+ до B-	Aa3 до A3	Baa2 до Ba1	Caa2		
	хил.лв.	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*	*хил.лв.*
Финансови инструменти									
Парични средства и парични еквиваленти	-	53,397	-	-	-	-	-	-	**53,397**
Вземания по депозити	-	28,050	-	-	-	-	-	-	**28,050**
Инвестиции, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	99,892	233,409	-	10,962	25,190	-	-	251,182	**620,635**
Деривативни финансови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	**99,892**	**314,856**	**-**	**10,962**	**25,190**	**-**	**-**	**251,155**	**702,082**

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск

През 2015 г., средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Фонда е незначителен. Инвестиционният риск, свързан с управлението на активите, деноминирани в евро на Фонда е значително намален.

Наличието в портфейлите на инвестиции, деноминирани в щатски долари, наложи сключването на сделки, хеджиращи валутния риск, с цел съхраняване стойността на направените вложения.

Валутният риск по деноминираните в щатски долари финансови активи се покрива чрез форуърдни продажби, подновявани на месечна база и осигуряващи непрекъснат хедж на портфейлните позиции.

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промени във валутния курс лев/щ. дол. с ефекта му върху промяната в нетните активи (чрез промените в балансовите стойности на монетарните активи), при условие, че всички други променливи са приемат за константни.

	Увеличение/Намаление във валутния курс лев/щ. дол. %	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
2015 г.	+ 7.5	(578)
	- 7.5	578
2014 г.	+ 7.5	(8)
	- 7.5	8

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти. Финансовите инструменти с плаваща лихва са 0.02% от стойността на портфейла към 31 декември 2015 г. (2013: 0.4%).

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промените в лихвените проценти с ефекта им върху отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица, при условие, че всички други променливи са приемат за константни.

	Увеличение/ Намаление в лихвените проценти	Ефект върху промените в нетните активи
2015 г.		
В евро	**+0.5%**	**1**
В евро	**-1%**	**(2)**

	Увеличение/ Намаление в лихвените проценти	Ефект върху промените в нетните активи
2014 г.		
В евро	+0.5%	**1**
В евро	-1%	**(3)**

Финансовите инструменти с фиксиран лихвен процент са анализирани в Бележка 11 - Справедливи стойности на финансови инструменти.

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидните си средства чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа. Фондът няма дългосрочни задължения. Тъй като Фондът няма дългосрочни задължения, недисконтираните парични потоци са равни на балансовата стойност на пасивите.

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Ликвиден риск

Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Фонда, на база на договорените недисконтирани плащания, е представена по-долу:

Годината, приключваща на 31 декември 2015 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	**Общо**
Деривативни финансови инструменти	203	-	-	-		**203**
Задължения към управляващото дружество	-	1,127	-	-		**1,127**
Други задължения	-	-	1,279	-		**1,279**

Годината, приключваща на 31 декември 2014 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	**Общо**
Деривативни финансови инструменти	234	-	-	-		**234**
Задължения към управляващото дружество	-	890	-	-		**890**
Други задължения	1	13	-	-		**14**

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции и дялове на неколективни инвестиционни схеми от промяна в цената на борсовите индекси е, както следва:

2015 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи*
Борсови индекси:		*хил. лв*
S&P 500 Index Total	10%	2,601
DAX Index Total	10%	1,955
EURO STOXX 50 Index Total	10%	8,073
FTSE MIB Index Total	10%	1,514
IBEX 35 INDEX Total	10%	975
MSCI CHINA Index Total	10%	240
MSCI EFM Europe+CIS Total	10%	133
MSCI Emerging Europe Index Total	10%	241
MSCI FRONTIER MARKET Index Total	10%	694
MSCI INDIA Index Total	10%	214
MSCI Japan Index Total	10%	2,032
MSCI KOREA Index Total	10%	177
MSCI POLAND Index Total	10%	247
SOFIX index Total	10%	497
S&P 500 Index Total	-5%	(1,301)
DAX Index Total	-5%	(978)
EURO STOXX 50 Index Total	-5%	(4,037)
FTSE MIB Index Total	-5%	(757)
IBEX 35 INDEX Total	-5%	(488)
MSCI CHINA Index Total	-5%	(120)
MSCI EFM Europe+CIS Total	-5%	(66)
MSCI Emerging Europe Index Total	-5%	(120)
MSCI FRONTIER MARKET Index Total	-5%	(347)
MSCI INDIA Index Total	-5%	(107)
MSCI Japan Index Total	-5%	(1,016)
MSCI KOREA Index Total	-5%	(88)
MSCI POLAND Index Total	-5%	(123)
SOFIX index Total	-5%	(248)

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми(продължение)

2014 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи*
Борсови индекси:		*хил. лв*
S&P 500 Index	10%	6,370
ATHEX 20 Index	10%	562
CAC 40 Index	10%	288
DAX 30 Index	10%	1,937
DJ STOXX 600 BANKS Index	10%	579
EASTERN EUROPE CECE Index	10%	488
EURO STOXX 50 Index	10%	4,012
IBEX 35 INDEX	10%	992
MSCI BRAZIL INDEX	10%	277
MSCI CHINA Index	10%	542
MSCI EFM Europe+CIS	10%	139
MSCI Emerging Europe Index	10%	265
MSCI FRONTIER MARKET Index	10%	751
MSCI INDIA Index	10%	195
MSCI KOREA Index	10%	167
MSCI POLAND Index	10%	295
SOFIX index	10%	515
S&P 500 Index	-5%	(3,185)
ATHEX 20 Index	-5%	(281)
CAC 40 Index	-5%	(144)
DAX 30 Index	-5%	(968)
DJ STOXX 600 BANKS Index	-5%	(290)
EASTERN EUROPE CECE Index	-5%	(244)
EURO STOXX 50 Index	-5%	(2,006)
IBEX 35 INDEX	-5%	(496)
MSCI BRAZIL INDEX	-5%	(138)
MSCI CHINA Index	-5%	(271)
MSCI EFM Europe+CIS	-5%	(70)
MSCI Emerging Europe Index	-5%	(132)
MSCI FRONTIER MARKET Index	-5%	(376)
MSCI INDIA Index	-5%	(98)
MSCI KOREA Index	-5%	(84)
MSCI POLAND Index	-5%	(147)
SOFIX index	-5%	(257)

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции, издадени в Република България е, както следва:

31 декември 2015	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+10%	6,531
	-5%	(3,265)

31 декември 2014	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+10%	6,701
	-5%	(3,351)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от фонда български акции:

Индустрии:	*2015 г.*	*2014 г.*
Финансов сектор	11.6%	17.2%
Индустриални компании	31.0%	28.0%
Потребителски стоки от първа необходимост	8.3%	4.8%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	7.9%	6.9%
Материали	1.5%	1.4%
Здравеопазване	11.9%	14.3%
Технологии	3.8%	-
Дружества със специална инвестиционна дейност	21.0%	23.7%
Други	3.00%	3.7%
	100.0%	**100.0%**

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за придобитите от фонда чуждестранни акции:

Индустрии:	*2015 г.*	*2014 г.*
Финансов сектор	23.9%	23.7%
Индустриални компании	8.5%	8.6%
Енергетика	8.5%	7.9%
Потребителски стоки от първа необходимост	12.7%	13.9%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	11.2%	10.9%
Материали	4.8%	3.3%
Здравеопазване	10.0%	8.4%
Технологии	11.6%	15.9%
Телекомуникации	5.8%	5.1%
Други	3.0%	2.3%
	100.0%	**100.0%**

12. Справедливи стойности на финансовите инструменти

По-долу е изложено сравнение по категории на балансовите и справедливите стойности на всички финансови инструменти на Фонда, които се отчитат във финансовия отчет:

	Балансова стойност		*Справедлива стойност*	
	2015 г.	*2014 г.*	*2015 г.*	*2014 г.*
Финансови активи	*хил. лв*	*хил. лв*	*хил. лв*	*хил. лв*
Парични средства и парични еквиваленти	42,137	53,397	42,137	53,397
Вземания по депозити	-	28,050	-	28,050
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	155,996	81,706	155,996	81,706
Чуждестранни ценни книжа	343,947	281,918	343,947	281,918
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	261,306	250,898	261,306	250,898
Ипотечни облигации	-	-	-	-
Корпоративни облигации	4,837	6,113	4,837	6,113
Деривативни финансови инструменти	-	-	-	-
	808,223	**702,082**	**808,223**	**702,082**

12. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

	Балансова стойност		*Справедлива стойност*	
	2015 г.	*2014 г.*	*2015 г.*	*2014 г.*
Финансови пасиви	*хил. лв*	*хил. лв*	*хил. лв*	*хил. лв*
Задължение за удръжки от осигурителни вноски	447	257	447	257
Задължение за удържана инвестиционна такса	680	633	680	633
Други задължения	1,279	14	1,279	14
Деривативни финансови инструменти	203	234	203	234
	2,609	**1,138**	**2,609**	**1,138**

Активи, за които справедливата стойност е близка до балансовата им стойност

Ръководството на Фонда смята, че справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които не са отчетени по справедлива стойност и са бързо ликвидни или имат срок до падежа до три месеца от датата на отчета за нетни активи на разположение на осигурените лица е близка до тяхната балансова стойност.

Финансови инструменти с фиксирани лихвени равнища

Фондът счита, че оценката на балансовата стойност към 31 декември 2015 г. на финансовите активи и пасиви извършена в съответствие с одобрените правила за оценка на Фонда, които са оповестени в счетоводните политики, не се различават съществено от техните справедливи стойности.

Определяне йерархия на справедливата стойност

Фондът използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- *Ниво 1*: котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- *Ниво 2*: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение на пазарни данни или пряко, или косвено;
- *Ниво 3*: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

За финансови активи и финансови пасиви, които имат краткосрочни падежи (по-малко от три месеца) се предполага, че балансовите стойности се доближават до справедливите стойности. Това предположение се прилага и за безсрочните депозити и спестовните сметки без посочен падеж. За други инструменти с плаващ лихвен процент се прави и корекция за отразяване на промяната в изисквания кредитен спред от момента на първоначалното признаване на инструмента.

12. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

Представената по-долу таблица показва анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност, по ниво на йерархия на справедливата стойност за годината, приключваща на 31 декември 2015 г.:

към 31 декември 2015 г.	Бележки	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	7.1	155,996	-	-	**155,996**
Чуждестранни ценни книжа	7.2	343,947	-	-	**343,947**
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	7.3	261,306	-	-	**261,306**
Ипотечни облигации	7.4	-	-	-	-
Корпоративни облигации	7.5	4,625	212	-	**4,837**
Деривативни инструменти	8	-	-	-	-
Общо финансови активи		**765,874**	**212**	-	**766,086**

През 2015 г. няма трансфери на финансови инструменти между нивата.

Представената по-долу таблица показва анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност, по ниво на йерархия на справедливата стойност за годината, приключваща на 31 декември 2014 г.:

към 31 декември 2014 г.	Бележки	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	7.1	81,706	-	-	**81,706**
Чуждестранни ценни книжа	7.2	281,918	-	-	**281,918**
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	7.3	250,898	-	-	**250,898**
Ипотечни облигации	7.4	-	-	-	-
Корпоративни облигации	7.5	5,828	285	-	**6,113**
Деривативни инструменти	8	-	-	-	-
Общо финансови активи		**620,350**	**285**	-	**620,635**

През 2014 г. няма трансфери на финансови инструменти между нивата.

13. Матуритетен анализ на активите и пасивите

Матуритетната структура по остатъчен срок на балансова стойност на активите и пасивите към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. е изготвена според очакванията на Ръководството за тяхното изплащане или възстановяване.

31 декември 2015 г.	*Текущи*	*Нетекущи*	*Обща сума*
Парични средства и парични еквиваленти	42,137	-	**42,137**
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	765,874	212	**766,086**
Общо активи	**808,011**	**212**	**808,223**
Задължения към ПОД	1,127	-	**1,127**
Други задължения	1,279	-	**1,279**
Деривати	203		**203**
Нетни активи на разположение на осигурени лица	-	805,614	**805,614**
Общо пасиви и активи на разположение на осигурени лица	**2,609**	**805,614**	**808,223**
Разлика в матуритетната структура	**805,402**	**(805,402)**	**-**

31 декември 2014 г.	*Текущи*	*Нетекущи*	*Обща сума*
Парични средства и парични еквиваленти	53,397	-	**53,397**
Вземания по депозити	28,050	-	**28,050**
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	620,350	285	**620,635**
Общо активи	**701,797**	**285**	**702,082**
Задължения към ПОД	890	-	**890**
Други задължения	14	-	**14**
Деривати	234		**234**
Нетни активи на разположение на осигурени лица	-	700,944	**700,944**
Общо пасиви и активи на разположение на осигурени лица	**1,138**	**700,944**	**702,082**
Разлика в матуритетната структура	**700,659**	**(700,659)**	**-**

14. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период не са настъпили събития, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Фонда за годината, приключваща на 31 декември 2015 г.